

אלו טרפות פרק שלישי הולין

ואיזהו ברם החיצונה בשר החופה את רוב הכרס. וא"ת אסן חסר להו מי"ח טרפות דבשר החופה את רוב הכרס הוא משב שמעמח דברים פירקין וזרע פירקין (דף מג.) פירשתי: **רובא** וראו הוא טפח פשיטא. פי' פשיטא דרוב מועיל לכולי עלמא וקלת תימה מאי קא משני לא לריכא דליכא טפח צמשהו מהו דמימא עד דמיקרע צה טפח לא היה טרפה ואמאי ס"ד לומר הכי ורבינו חננאל גרים דליכא טפח ומשהו ורואה לפרש רובא דלא הוא טפח היינו כשאין בכל הכרס טפח ולכן פריך שפיר פשיטא דלא צעי טפח שהרי אין צולה טפח ומשני כגון דליכא טפח ומשהו מהו דמימא כיון דליכא צולה טפי מטפח לא מיטרפא עד דמקרע טפח:

לכשתמתח תעמוד על טפח.

כשתקף הסלע צמח וימתח החוט יהיה צארכו טפח: **מחח** שנמצאת בעובי בית הכוסות בצד אחד כשרה. אלל בהמסס אפילו מנד אחד שלל נקב מעבר לעבר טרפה א כן פירש רש"י במקום אחר ופ' המודר לפרש לאותו צד מבפנים: א ואין נראה לר"ת לומר שיהא טרפה כשלא ניקב: א קמ"ל דטרפה וא"ת הא אמרי' בפי' במה מרליקין גבי הנהו הלח: א דהוא מה שהיו קורין מתחלה:

שיטה מקובצת

אן תיבות ואינו יודע מהו נמחק: א בשנים אוחזין אמר אמימר אלא נהרעא אנה: א כן פי' רש"י במקום אחר גי' פ' המודר ופ' לולב הגזול: א פריך לפרש לאותו צד מבפנים: א ואין נראה לר"ת לומר שיהא טרפה כשלא ניקב: א קמ"ל דטרפה וא"ת הא אמרי' בפי' במה מרליקין גבי הנהו הלח: א דהוא מה שהיו קורין מתחלה:

רבינו גרשום

בוקי סריקי נודות ריקס. כטרא בתורא כמלא אבטע בשור. או שנקרע רוב החיצונה. כלומר כרס החיצונה כדבעינן לפרושי בגמרא: ר' יהודה אמר בגדולה טפח. כלומר בגדולה שנקרע כרס החיצונה ובקטנה ברובא אפי' לא נקרע טפח אלא רובא טרפה. שניא דיבא ששונאין אותו האזנים ולא יכלו ליה למיכל מניה. לישנא אחרינא טרא דרבי כעין מסנת לשון זביה. אסטומכא אישטמכל בלעז: מן המצר ולמטה מקום שמתחילין בני מעים הרחב לקצו: מקום שאין בו מילת זהו דבר שמגדלין מן הכרס מחתו שפרחתיקן אותו. דיכא דפרעי טבחי' (שוב הריעי): כבר פירשה רב אחא בריה דרב אריא. כלומר מן המצר ולמטה (א ושייר במפרעתא: דר' אבינא ורבי מערבא האי. כלומר דאמרי' כל הכרס כלו זהו כרס הפנימי: זו היא ששינו בגדולה טפח. וכל דמקדע רובא ולא היה טפח. כלומר לא קטנה קטנה ממש אלא אט תהא קטנה כשתקיע רובא דכרס החיצונה ולא היה טפח כיון דאוחזו רוב שנקרע לא היה טפח חשוכה קטנה: נקדרה כסלע כו'. כלומר הכרס החיצונה נקדרה קשייתא נידל בלע"ז. קשייתא בציפא כו' כלומר כדעייילן הלח קשייתא עם שוירי האוכל שעליו כשאוכלין התמרים אין יכול לאוכלו (על הכל) [כולן] ותשאר על קשייתא קצת מן הפירי וזהו ציפא: בלא ציפא ערום גני בלא

כי היכי דחיישי' [גזי וטנן] זרע פירקין (דף מג.) למחן דחייש לספק דרוסה והא דקפני צמתיתין המסס זבית הכוסות שנקבו לחוץ דמשמע דבעינן נקב מפולס לאו דוקא לחוץ שיהא מפולס אלא כלומר לחוץ כלפי חוץ ולאפוקי נקבו זה למחן זה והא דקאמר מנד אחד כשרה צעובי זית הכוסות רריך לפרש אן אותו ז' אחד מצפנים כלפי הריעי דאי ז' שצמח כלפי חלל הגוף אפילו לא ניקב כלל אלא שנמצא מחט בחלל הגוף טרפה דלמר נקובי נקב ואתאי ואין נראה לר"ת לומר שיהא טרפה אן בלא ניקב אלא חצי העור של המסס ונראה לו דהמסס נמי מנד אחד כשרה והא דנקט צעובי זית הכוסות מנד אחד כשרה רבותא קמשמע לן לפי שיש לו שני עורות וקמשמע לן דלע"ג שניקב עור אחד שלם אפילו הכי כשרה עד שניקבו שניהם ואבז דנקט מנד אחד כשרה נקט נמי משני לדדין טרפה לע"ג דמילתא דפשיטא היא ועוד אומר ר"ת דהאי נמי חדש הוא דס"ד אמניא אפילו משני לדדין כגון שניקבו שני העורות כשרה לפי ששובע ע"ג המסס ומדובק שם צומן וזהו הדין דאותו דבקות מגין שלא יא' הריעי

מידי דהוה לחלחולת שניקבה וירכיס מעמידין אותה לכשרה קא משמע לן ו' הכא דטרפה וא"ת הא אמרינן צממה מדליקין (שבת דף לו.) גבי הנהו תלת מילי דאישתנו שמייהו הובלילא צי כפי וצי כפי הובלילא למאי נפקא מינה למחט שנמצאת צעובי זית הכוסות והשתא מאי נפקותא איתא הא צתרייהו אמרינן מנד אחד כשרה משני לדדים טרפה גם בהובלילא וי"ל דנפקא מינה שלא תטעה לפרש מה שאמר מנד אחד כשרה והו צהובילא דהיינו המסס שעתה קורין בית הכוסות אבל צמה שקורין עכשיו הובלילא היינו מה שהיו עור שלם אי נמי שלא נטעה נמי צמשי לדדים טרפה דהוי צמה שקורין אותו עכשיו זית הכוסות דהוא המסס אבל צמה שקורין עכשיו הובלילא דהוא מה ו' שקורין מתחלה זית הכוסות אפילו משני לדדין כשרה דהויא כמו לחלחולת שניקבה וירכיס מעמידין אותה: המניא

קשייתא.

גרעיני תמרה: ז' ציפא. עם אוכל הנשאר סביבותיה כשאוכלין אותה יכנסו שלשה בנקב בדוחק או בלא ציפא כדירושה:

בוקי סריקי. כדים רקים כלומר דברים שאינן: **פסיסה**. אחת יד: **נעודא**. אלצע: **צחורא**. אפילו צשור גדול די בכך: **סניא דיבני**. קרשטי"א צוד"ל לשון מורי והוא עשוי ככיס וסמוס צראשן וכך מלאחי צאל"ף צי"ת של רבי מכיר צוד"ל שאלל"ר ולשון סניא דיבני לפי שהוא מקום מאוס וכחוש ואפילו לזאבים וכל שאר הכרס קרוי חילון ושיעורו צרוב. לישנא אחרינא שמעתי מן הפנ"ל"א עלמה הוא מקום שמנקדים את הטבחים הכרס ומוליאים הפרש מקום שהשאוי צו והראשון נראה: **איסוסמכא דכרסא**. אני שמעתי א' איסוסמכ"א צלע"ז אואיני יודע מהו: **מקוס צר יש צכרס**. שהוא קרוי כרס הפנימי וכל שאר הכרס קרוי חילונה: **נפל כרסא צצירא**. הואיל ואיני יודע היכן הוא לא פירשט לנו כלום: **א"ר אחא**. אני אפרש אותו מקום צר: **מן המילר ולמטה**. ממקום שהכרס הולך ומינר לצד הושט הוא קרוי פנימי מפני שנצבא צדופני החזה: **ולמטה**. כשהצהמה תלויה: **מקוס שאין צו מילא**. מקום יש צכרס חלק שאין שם אותו זמר שגורקין צרותים מן הכרס: **צצר** המופה. פירשתי' וזהו קרוס עד העובר על כל החלל וקורין לו טינפני"א וישנו מן החזה ועד היריכים והכרס הקרוי פנ"ל"א מעוטו נצבא צלעות החזה ורובו תחת אותו קרוס ורוב החיצונה דקאמר מתניתין' וראין כמה יש מן הקרוס כנגד אותו רוב הכרס ואם נקרע שם רוב מה שיש מן הקרוס כנגד הכרס טרפה ואם ממקום שהכרס כלה ולמטה נקרע אותו קרוס כשרה והיינו דלמרינן לקמן רובא ולא הוי טפח זו היא ששינו כו' ואי צבוליה קרוס משערינן אין לך צממה קטנה שאין צרוב שלה יותר מנפח וכל אמוראי לעיל קרו פנימית וחילונה צכרס עלמה: **מפרעתה**. ז' הכרס הרואה את הקרקע הנראה מיד כשפותחין הצהמה להוליא את המעיים והיינו דמפרש היכא דפרעי טבחי: **כולהו שייקן צדרבה**. סניא דיבני ואיסוסמכ"א ומקוס שאין צו מילת כולן צאותו ז' עומדים או למעלה או למטה וכי טרפת לה לכל אותו ז' צנקב צמשהו הנמצא צו מקיימת לה לכלוהו: אמרינן מנהרדעא דהו כדלמרינן א' צבשים אוחזין (צ"מ דף טו:) אלא מנהרדעא אלא וסבירא לי שומא דהרא לעולם: **דרצ אסי אמר** ר' יוחנן. דלמר לעיל ואינו יודע איזהו: **מאי**. אמרינו עלה הא איכא לספוקי בכל הכרס כולו: **אמר ליה**

בוקי סריקי הכי אמר רב נחמן מ' מקום הדבק אפילו ניטל כולו כשר והוא שנשתייר בו כדי תפיסה וכמה אמר אביי כמלא א' במדא בתורא: הכרס הפנימי: אמר רב יהודה אמר רב א' העיד נתן בר שילא ריש טבחיא דצפורי לפני רבי משום רבי נתן אי זו היא כרס הפנימי סניא דיבני וכן אמר רבי יהושע בן קרחה סניא דיבני רבי ישמעאל אמר איסוסמכא דכרסא רב אסי אמר רבי יוחנן מקום צר יש בכרס ואינו יודע איזהו אמר רב נחמן בר יצחק נפל כרסא בבירא אמר רב אחא בר רב עוא אמר רב אסי מן המינר ולמטה א' רבי יעקב בר נחמני אמר שמואל מקום שאין בו מילת רבי א' אבינא אמר גניבא משמיה דרב טפח בוושט סמוך לכרס זו היא כרס הפנימית א' אמרי במערבא משמיה דרבי יוסי בר חנינא יכל הכרס כולו זו היא כרס הפנימית ואיזהו כרס החיצון בשר החופה את רוב הכרס רבה בר רב הונא אמר מפרעתה מאי מפרעתה אמר רב אייא היכא א' דפרעי טבחי' בנהרדעא עבדי כרבה בר רב הונא א"ל רב אשי לאמימר כל הני שמעתתא מאי א"ל כולהו שייכן בדרבה בר רב הונא ודרב אסי א"ר יוחנן מאי א"ל כבר פירשה רב אחא בר עוא ודרבי אבינא ורבני מערבא מאי א"ל הני ודאי פליגי: רבי יהודה אומר בגדולה כו' אמר רבי בנימין בר יפת אר"א ילא גדולה גדולה ממש ולא קטנה קטנה ממש אלא כל שנקרע בה טפח ולא הוי רובא זו היא ששינו בגדולה טפח רובא ולא הוי טפח זו היא ששינו בקטנה ברובא רובא ולא הוי טפח פשיטא לא צריכא דהויא טפח במשהו מהו דתימא עד דמיקרע בה טפח לא הוי טרפה קמ"ל אמר גניבא אמר רבי אסי א' נקדרה כסלע טרפה שאם תמתח תעמוד על הטפח אמר רבי חייא בר אבא לדידי מפרשא לי מוניה דגניבא אמברא דנהרדעא יכסלע כשרה יתר מכסלע טרפה וכמה יתר מכסלע אמר רב יוסף כ' כגון דעייילן תלת קשייתא בציפא בדוחקא בלא ציפא ברווחא: המסס ובית הכוסות: א' תנו רבנן מחט שנמצאת בעובי בית הכוסות מצד אחד כשרה משני צדדים טרפה ונמצא עליה קורט דם בידוע

צצר פירשה רב אחא. דהיינו מן המילר ולמטה והוא כנגד מפרעתה היא: **ודרבי אבינא**. דלמר כרס הפנימי צושט הוא: **ודני מערבא**. דלמרני כל הכרס כולו קרוי פנימי ונידון בנקב משהו: **מאי**. וכיון דלא אפסיק הלכתא עדיין לחומרא וטרפינן בכל הכרס בנקב צמשהו כני מערבא. ומיהו כל הך טרפות אן לא טרחין למיבדקי צתרייהו דכל כמה דלא משתכחן אזלינן צתר רובא דנפקא לן צפרק קמא (לעיל יא.) מהאליה תמימה א' ומקראי טובא וצסירכי דריאה משום דשכיחן צדקינן צתרייהו: **גדולה ממש**. גדולה שבגדולות: **כל שנקרע צה וכו'**. כלומר כל היכא דמשתכחא או טפח או רובא פשיטא. דרובו ככולו: הכי גרסינן לא לריכא דהויא טפח צמשהו. אי הויא משהו טפי מרובא הוה מיקרע טפח: **נקדרה**. כמין ארובה עגולה ורוחצ הקדירה כסלע מטבע רחצ הוא: **שאס תמסה**. אי הוה מושכו לכאן ולכאן שיכנס העוגל לאורך או לרוחצ תמנא צו טפח צאותה קדירה: **סלס** העוגל לאורך או לרוחצ צדוחק או בלא ציפא כדירושה:

בידוע

צידוע

א' עינין טוס' לעיל ממ. ד"ה כדי וכו'.
ב' [מקומהא רפ"ג].
ג' [לקמן צ: ד] (לעיל ממ. ע"ש).
ד' [לקמן צ: ד].
ה' [פירוש מקום שפוחין צו הצהמה להוליא קצביה כדלמרינן שחטה מפורעת כלומר פתוחה. ערוך ערך פירע א'] (א' גירסת הערוך נקדרה).
ו' [מקום פ"ג ה"ה] תפוחות עו: לעיל ממ: [נסובה לה שנת א'].
ז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
ח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
ט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
י' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
יא' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
יב' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
יג' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
יד' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
יז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
יח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
יט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
כ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
כא' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
כב' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
כג' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
כד' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
כה' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
כו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
כז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
כח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
כט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
ל' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לא' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לב' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לג' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לד' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לה' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לס' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לכ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לז' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לח' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לט' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
למ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לנ' [מקום פ"ג ה"ה] א' איסוסמכ"א. [לעיל צ: ד].
לו' [מקום פ"ג ה"ה] א' איס

אלו טרפות פרק שלישי חולין

נא.

עין משפט נר מצוה

קלח א מיי פ"כ מהל' מכרה הלוי סמג עשין פ"ט ט"ו ח"מ ס"י ר"ב סעי' יא ונכר אלפס עוד נבי"ע פ"ק ו דף ט"א:
 קל"ב ב ג מיי פ"ט מהל' שמיטה הלכה ט סמג עשין סג ט"ו ע"ד ס"י נח סעיף יא:
 ק"ב ד מיי שם הל"י סמג שם ט"ו ע"ד ס"י נח סעיף ז [מ]:
 ק"ב א ו מיי שם סמג ט"ו ע"ד ס"י נח סעי' ט:
 ק"ב ז מיי שם הל"י ט"ו ע"ד שם סעי' יב:
 ק"ב ח מיי שם הל"י סמג שם ט"ו ע"ד ס"י נח סעי' ו:
 ק"ב ט מיי שם הל"י ט"ו ע"ד סמג שם ט"ו ע"ד ס"י נח סעי' ו [ס"י טו סעי' ז]:
 ק"ב י מיי שם הל"י ט"ו ע"ד סמג שם ט"ו ע"ד ס"י נח סעי' ז:
 מ"מ הלכה ד:

רבינו גרשום

אוכל (כו' כלומר אוכל): משני צדדין טרפה. והו שניקב לוח. ומצא עליו קורט דם בסוף המחת מצד (אחור). הגלדי פי המכה שיבש פי המכה והיה בו מליט. למאי נפקא מינה למקח ומכר היכי דמי שבתוך ב' ימים שקנאו שחטו ומצא בו אותו מחט הגולדי פי המכה בידוע שקודם שקנאו היה בו ומקחו מקח טהור לא הגולדי פי המכה והו אמר ברשותך אירע זה והו אמר ברשותך אירע זה המוציא מחבורו עליו להביא עדים שברשות מוכר אירע לה ואם לא יביא עדים (א) ישבע המוכר שלא אירע לה ברשותו ופטור: אי הכי כולוה נקובי נמי ליבעו קורט דם כלומר ניקבה הריאה משני צדדין [אין] פסול עד דאיכא קורט דם מצד אחד: שאני הכא דאיכא מחט. ואם איתא דקודם שחיטה סרוכי הוה מסרכא הוה בסוף המחת: שמני. לשון שמי. מפסדי כנסיות אה. משמש תלמידים שהיו נכנסין ל' ללמוד: טרוי טרויה להווא גברא. כלומר הטרחת פסיעותי בהנם: אין חוששין שמא משום ריטוקי איברים כו'. כלומר אין חוששין שמא בשקפצא למטה שיברה איברה משום דאמרה נפשה: חזא חושלא באיפומא. כלומר היו שפורין קלופין כנגד התור שעליה והיה התור באמצע העליה כעין חור של אשטובא: טעמא דרב הווא משום דמסרכא ואין חוששין משום ריטוקי איברים כגון עומדת על הכותל וכשקופצא למטה מסרכא לצד הכותל והיא לא מסרכא דבאמצע העליה הוא: דהוה קא שדרין כרעא בתריותא כו' כלומר מגרדת רגליה אחריה ולא היתה יכולה לפסע כדרך כל בהמה. שיגדנא הוא דניקט לה חולי כלומר וכשרה לאח זמן. כשתוצל מאותו חולי. דמדורוקיימי אישמג'דיר: צימרא בעלמא הוא דניקט

צידוע שלפני שחיטה. וטרפה: הוגלה. קרושט"א: צידוע שהוא ג' ימים קודם שחיטה. ואם לקחה ב' בתוך שלשה ימים היו מקח טעות ורכיך המוכר להחזיר לו מעותיו: לא הוגלה פי המכה. איכא לספוקי אי קודם מקח הוא אי לאחר מקח הוא ועל הטבחין שהוא מוציא מידו דמסתמא כל כמה דלא יהיב זוזי לא יהיב ליה חיותא ועליו להציא ראה שקודם מקח הוא דמספיקא לא מפיקין ממונא מחזיקיה: **למאי נפקא מינה לא גרסינן:** הסס ליכא מידי למיסרך. כשנמצא נקב בלא מחט כשהדם יוצא הוא מתקנת בלחלוותי הכשר והולך לפי שאין לו היכן לידבק: **מיסרך הוא סריך.** הסס צמחט: רב עוירא שמני. רב עוירא שמי: שלה ליש. אצבי דליתי לגביה: **מפטיר כנסיות אנה.** מכניס ומנזיל ומלמדיס וממאספס ומעמידם לילך מנדיס: **לעילא מרבי רבה.** מר' יהודה הנשיא: רב הווא לפורא ר' יוסי מדאס: מחט שנמאס צעזבי ניס הכוסות. מנפניס: מלד אחד. שלא היטה נראית במחזן: והפכה. לביט הכוסות ללד החילון: ומלא. על המחט כנגד פיה במחזן קורט דם: אמר אס אין מכה. זו יולאס לחזן דס זה מנין כאן: טרה טריח להווא גברא. כמה הטרחת לאותו האיש על עצמו היה אומר שהטרחיו זה לצד אללו. לישנא אחרינא טרח טרייה כמו דטרייה לרשיה דלמנן לעיל (דף מה): כלומר כנסת טרחתי לצד שאין כאן דבר חדש: למעלה. בגג. למטה. על הארץ: אין חוששין. הואיל ולא ראינוה שפלה אין חוששין שמא מתרסקו אצריה להסתות מעת לעת כדון נפולה ורסקות אצרים דלמרינן צמתיתין (לקמן ט). גבי עוף אס שהמה מעת לעת ושחטה כשרה ובקופלת מאליה לא חיישין להכי: והוא גריא דהוה ליה לרבינא. בגג והוה ארובה בגג: חזא חושלא. שעוריס קלופיס: צאיפומא. כנגד פי ארובה למטה צבית: דגרי. קפין: משום דאיש לה מידי למסרך. שלא קפלה דרך ארובה אלל צבדי הגג ומסרכת עגמה צמתלים וקופלת ומהניא לה סריטה הכתלים שמסרכת צדיה קת: והאי ליש ליה מידי למסרך. שהארובה אינה סמוכה לכותל: דאמדה נפשה. אס גביה לה יומר מדאי אינה קופלת: דהו שדרן כרעיה צסרייא. רגליה האחרונים היו נגררין אחריה: שיגרונא. קרנפ"א: הלכסא כרב יימר. דלא מידקקין למיבדק שאר צהמות ג' דשגרגן כרעיהו: אכריס. איליס: מדווא. דולגיס וכואציס: לימרא. חמיותו כמו (שבת דף טו.) איסתא למירתא: דגנני גנבי. ומשליכין אותם למעלה מכתלי החצר ונפוליס לארץ: אמנטייהו. על מתנייהו נופלין ואין הפסדין על גבן שיתפרקו חוליותיהן: אהדרינהו. דרך למעלה מן הכותל:

המוציא מחבירו עליו הראיה. פירוש על הלוקח להציא ראה שצרכות מוכר נטרפה ז' אע"פ שלא נתן מעות עדיין כאן נמצאו וכאן היו כדלמך צסוף פרק המדיר (כמוצות דף עו.) והא דקרי ליה מוציא משום דמסתמא כל כמה דלא יהיב זוזי לא יהיב ליה חיותא והקשה ה"ר י"ט דצנדה פרק הרוחה כתם (דף נח.) תניא דדקה עגמה וחלוקה והשאילתה לצנרתה היא טהורה וחצרתה תולה ומפרש רב ששת דלענין דינא תנן דלא מיחייבא חצרתה לכבס הצנר ואמאי לא אמרינן כאן נמצאו וכאן היו כמו גבי צהמה דהכא וגבי מומין דסוף המדיר וי"ל דלא דמי דודאי כדי לקיים המכר ז' ובקדושין סברא הוה דלמרינן הכי שאומר המוכר ללוקח קח פרתך שצרכותך נטרפה והלך אומר לצנל קח אשמתך שצרכותך נולד המום ואין לנו לצנל המעשה הזה אצל גבי חלוק ליכא למימר הכי ועוד גבי חלוק לעולם הוא צרכות הראשונה צעלת חלוק שלא צא ליד השניה צמורת מוכר אלל צמורת שאילה ולא שייך למימר צרכות שאלה נמצאת ולא צרכות צעלת חלוק: ב"רין דאיכא מחט מסרך הוה סריך. ה"ה קוזן וכל דבר מדע מדקאמר הסס ליכא מידי למיסרך: דגרי נפלא. ולא הלך דלקמן פסקינן דהלכה אפילו צדיקה לא צעני: דהוון שגורן ברעיה בתריותא. לא נפילה מיירי: נפלא צארעא חוששין. אף עול גב דנפילה צענין עד שפול מעשרה טפחים כדליתא שדק שור שנגח את הפרה (צ"ק דף נ:.) ומכריסא דמורא עד ארעא ליכא אלל ארצעה טפחים כדלמך הסס (דף נא.) מ"מ חיישין הכל משום דנפיל ממתת ההכאה שמנגחין זה את זה: ב"ר הרחם אין בו משום ריטוק אברים. משום דליכא ריעותא דאינו הולך אצטרדין ליה לאשמועינן דאי לאו הכי פשיטא דלזילין צמר ריב ולדות וז"ת א"כ מאי קא מסייע ליה מנן יוס אחד דמטמא ציביה הסס ליכא ריעותא א"כ כשחיה הכרה אחרי כן וי"ל דאס איתא דלמרינן ריטוק אצרים ממתת צית הרחם א"כ היה לנו לחושבו לאונס לענין ציבה ועוד דוונ מוכיח שמתרסקו אצריו צבית הרחם וענין ריעותא הוא דמסתמא ו דממתת כן צא הווצ אלל ודאי לעולם אין צו ריטוק אצרים: מודה

חוששין משום ריטוק אברים מאי טעמא כי שדו להו אמתניהו שדו להו כי היכי דלירחמי קמיהו אהדרינהו ודאי חיישין והני מילי דאהדרינהו מחמת יראה אבל מחמת תשובה תשובה מעלייתא הוא דעבדי אמר רב יהודה אמר רב ה"כה על ראשה והלכה לה כלפי זנבה על זנבה והלכה לה כלפי ראשה כנגד כל השדרה כולה אין חוששין משום ריטוקי אברים ואי שלים חוטרא אפלגי דגבא חיישין ואי אית בה קיטורי חיישין ואי מחיי אפסקיה חיישין אמר ר"נ ב"ית הרחם אין בו משום ריטוקי אברים א"ל רבא לר"נ תניא דמסייע לך צ' תינוק בן יום אחד מטמא

(א) ג"ל טריח. (ב) ג"ל הערוך ערך שגון שיגדנא והעיר המוסק דלשון יוני כאז היך והוה צלממתא נקרא שגדנא. (ג) ג"ל משה ע"י מוס' לעיל ד. ד"ה ממנין. (ד) נדה מג. (ה) ס"ה הכה על ראשה אדם שהיה ארוח בינו שבט צהמה והכה לה שבט עד זנבה או שהכה כלפי זנבה והגיע השבט עד כלפי ראשה ולא מימא שהכה על ראשה וזנבה שלא יגע שצדה כלל דליכא למיחש משום ריטוק אלל אפילו הכה על השדרה בצורך אפי' לא חיישין ע"כ ר"ל צסס פירושס מדויקס. (ו) עיין רש"י. (ז) ועיין היטב מוס' נדה נח. ד"ה ולענין.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואפי' לא גרסי' דדוקא כפ' כ"ל ומיבט לא נמחק:

עייני רש"י

קרושט"א. גלה. קרנפ"א. עוריה. התכוונות שרייה.

מוסף רש"י

בירובי שלאחר שחיטה. וכשיטה (כתובות עו.) ששלישה ימים קודם שחיטה. ואם לקחה עתה זה בתוך שלשה ימים מקח טעות הוא יחזיר לו צבליה הדמים שמכר לו טריפה (שם). לא הגלדי פי המכה. זה אומר עד שלא לקחתי ניקב חיה אומר משמכתי. המוציא מחבירו עליו הראיה. ואי ייבט הטבח דמי נמצא הוא מנזיל ועליו הכהיה ואי לא שבת ראה יחזיק זה צמעותו מספק (שם).

שיטה מקובצת

אל ואם לקחה טבח זה בתוך שלשה ימים: ב' ועל הטבח להביא ראה שהוא מוציא מחבורו דמסתמא: ב' שאר בהמות שדרין כרעייהו: ז' ואפי' שלא נתן מעות עדיין דכאן נמצאו: ט' כדי לקיים המכר או הקדושין סברא: ז' וכעין ריעותא הוא דמסתמא מחמת כך בא:

לה חולי: דפתקי גבוי כלומר כשגבתין בהמה דקה בלילה משליכין אותו דרך כותל. אין חוששין כו' כי שדו להו כלומר שמשליכין אותו אמתניהו שדו להו. אהדרינהו ודאי חיישין דאהדרינהו לבעלים בלילה דרך כותל בלא ידיעת בעלים חיישין משום ריטוקי איברים דדאי כשמשיבין אותו אין חוששין עליה אם נטרסין: תשובה מעלייתא עבדי ואין מרסקין אותו. בית הרחם אין בו משום ריטוקי איברים כלומר כשנולד

א) גי' מהר"ם ש"ף לא הייס"ק, ב) גי' הערוך בע"ה חפ"ב וכל מני קטניות לא הייס"ק לבר מחמימי ופלי מני וכן תבד בערך חוף ד', א) וזמנים ל': ד) נעלל מנ': ה) נ'יל והאמר, ו) דבור זה שייך קודם ד"ה א) וגי' רש"י יצאנו קט. ד"ה חומ"ן, ח) גי' מוס' בגמי עולא בר ר' זכאי אומר. רש"י,

מבוסף רש"י

נעקרה צילע מעיקרה. אש"י דמקן צמחיתין נשחברו רוב ללשתיא, דוקא נשחברו התם בעתון ואל ניקב נעקרה ללע אמת מעיקרה עד חתי חוליתא קמפושט לקמן, טרפה (שע"ל ע"ב.) וגולגולת שנחבסה. שהתמה מכות רבות ולא נפתחה ולא ניקב הטרפה, אם רובה נחבסה טרפה. נחבסה, דמינצ"י"ר בלע"ז (ש"ס). ובשר החופה את רוב הכרס. והו' קרום עב שקורין נפמי"א שפוחתין את הבהמה ומתחין את הגשר לאורך הבהמה והוא נראה, והא דקרי ליה חופה את רוב הכרס ולא קרי ליה חופה את הכרס, מפני שלמות החוה והסחוט ורוב מוספה נכסה. כרס, פני"א לנהי בלא צימ הטרפה, והתקם ואל נקבע רובו של כרס כנגד הכרס אש"י דמי משעת להיא קרע לנני כולה גשר הו' מוטעין, שרי אמו גשר מוחק כל בני המעט והולך עד הירקס, לא משערינן אלא כמה שנגד הכרס ואל מיקרע רובא דההוא טרפה, ושחולא לא ספירא ליה מנח"ן דפריש (לעיל כ.) רוב החוליה דמתמתין דהיינו גשר החופה את רוב הכרס, דל"כ מה תא"ל נשברות אותן י"ב ללעות מחליין כלפי שדרה לפי ששם חיותה ולא מחליה וללד החוה: בר ופלי. י"ב מנו: נעקרו ברוב ל"ד אחד. כיון שנעקרו שש מהם דהיינו רוב ל"ד אחד טרפה אכל נשחברו לא מיטרפא אלא ב"י"ב דהיינו רוב שני לדין: וחוליא עמה. ואפילו החוט קיים: אמרי ליה. צעו מיניה נעקרה אלע מנח"ן וללע כנגדה"ז וחוליא קיימת מנו: גיטטרא קאמריסו. צממיה.

שיטה מקובצת

א) שלא נדבק אלא כנף אחת ופורח בשניה: ב) הלכך כשנופל נחבט בפילה גירא הסי": ג) ה"ג או י"א מכאן ואחור מכאן ורוב צלעות קטנות והסחכות לצד האליה לא חשיב הסי": ד) נעקרה צילע מכאן וצילע כנגדה מכאן וחוליא קיימת מנו: ה) הרי צילע כנגדו נשמטת ונבלה וקרי: ו) היינו רוב ששמי"ה ליה דבהתא: ז) וליבעו מיניה כרוב בהדא דהא חדא אכתי לא קאמ לאו ותרתי קבעו מיניה: ח) וכן גרסת הקונט': ט) דדילמא לא חשיבא הא דרב גיטטרא אבל: י) כלומר מרב הוה להו למפשט:

אלו טרפות פרק שלישי חולין

גב.

עין משפט
נר מצוה

קבד א מיי פ"ט מבלות שמיטה הל"ז סג עשין סג טו"ש"ע י"ד סמון נח סעף ח: קבד ב ג מיי פ"י מהל' שמיטה הל"א סג עשין סג טו"ש"ע י"ד סי' נד סעי' ז: קבד ד מיי שם הל"ב טו"ש"ע שם סעי' ז: קבד ה מיי שם טו"ש"ע שם סעי' ז: קבד ו ז מיי שם טו"ש"ע שם סעי' ז:

לעני רש"י

אישתריים [אישתריים]. קש (בעיקר השמש לברק הבחמות). פישל"ש [פישל"ש]. אפנתו. צירור"ש [צירור"ש]. חבצות. גלר"ד. רבך חזק. מינצ"י"ר [מינצ"י"ר]. הכול. מעור.

רבינו גרשום

דלא משריק: דבוקה אמירא אסר. כלומר עוף שאוחזין אותו בדבק חוששין משום ריסוק אברים: בחד גפא כולי עלמא לא פליגי דשרי. כלומר דספיק אנפא אחריתי ולא משריק נפשיה: כי פליגי בתרין גפי. כלומר דביק בתרין גפי: אלו הן רוב צלעותיו שש מכאן ושש מכאן כלומר עשירין (ושלש) [ושתיים] צלעות הן שיש בהן מוח ושתיים עשרה הרוב. ומחציתן כלפי שדרה כלומר היכא אמרין דאי נשחברו רוב צלעותיה טרפה מחציתן כלפי שדרה: נעקרו ברוב צד אחד כלומר א) אפילו שבע שנשחברו אין טרפה עד שישחברו ברוב שני צדיה. והא רב גיטטרא נמי קאמר כלומר נעקרה צלע וחוליה עמה דהיא כניסטרא: מכל דרב כהנא ורב אסי צלע בלא חוליא קא אמרי כלומר טרפה וזו היא שנשברה הצלע וחוליהא קיימת והא עולא בר זכאי א' ב) נשחברו ברוב שני צדיה כלומר דהיינו טרפה עד שישחברו ברוב שני צדיה: הכא זה כנגד זה וצילע מכאן צלע מכאן וזה כנגד זה וצילע מכאן צלע מכאן דגיטטרא היא. והא כיון דאמר ר' יוחנן ברוב שני צדיהן אי אפשר דלא קיימא חדא זה כנגד זה אלו הצלעות (השבורות) ב) בוכנא בלא אסיתא כלומר שבורות שלא נעקרה חוליא כולה הכא נעקרה וחוליא עמה. והיבעי להו דרב כלומר השתא דאמרת דרב כהנא ורב אסי אמרי צלע מן וצילע מיכן עם חוליא. והיבעי להו דרב צלע וחוליא אם טרפה אם לאו: סברי ליבעו מיניה. חדא בעיא דמפשט לן תרתה בעי. דאי בעינן מיניה חדא צלע וחוליא עמה ואמר לן טרפה סברי אם כן מירתח רתח כלומר אפילו אמר להו טרפה לא צריכי למיבעי חדא דאם כן דחדא [נמין] טרפה כי בעינן מיניה אלו טרפות מירתח רתח חדא טרפה תרתי מיבעיא: שנחבסה לשון נשברה: כמה חסרון בשרה כלומר לענין נזיר לגלח שאינו מגלח אלא על מת שום או על רוב בגייו או על רוב מניינו והגולגולת וזו רוב מניינו:

חול הדק לא הייס"ק. דמישחריק ואינו נכבש לעולם: חול הגס. אכנים גדולות שזו מרסקין העוף כשנופל עליהם: אצק דריס. גם הוא נכבש ונעשה קשה: סיננא. אישחרי"ס בלע"ז. מנן של חטים ושעורים: בוגא. חבילה: היטי וכל דמינייהו. כגון שיפון שהוא קשה הייס"ק אם נפל עליהם:

חול הדק לא הייס"ק חול הגס הייס"ק אבק דרכים הייס"ק תיבנא ועביד בוגא הייס"ק לא עביד בוגא לא הייס"ק היטי וכל דמינייהו הייס"ק שיערי וכל דמינייהו ב) כל מיני קטניות אין בהם משום ריסוקי אברים לבר מן רוביא חימצי אין בו משום ריסוק אברים חפצי יש בו משום ריסוק אברים כללא דמלתא כל מידי דמשחריק אין בו משום ריסוק אברים לא משריק יש בו משום ריסוק אברים דבוק רב אשי שרי אמימר אסר בחד גפא דכולי עלמא לא פליגי דשרי כי פליגי בתרי גפי מאן דאסר אמר לך היכי ניקום ומואן דשרי אמר לך אפשר דניקום אעיקבי דגפי ואיכא פליגי בתרי גפי כ"ע לא פליגי דאסיר כי פליגי בחד גפא מאן דשרי אמר לך אפשר דפרח בחד גפא ומואן דאסר כיון דבהאי לא מצי פרח בהאי נמי לא מצי פרח והילכתא ב) בתרי גפי אסיר בחד גפא שרי: נשתברו רוב צלעותיה: תנו רבנן יאלו הן רוב צלעות שש מכאן ושש מכאן או אחת עשרה מכאן ואחת מכאן אמר זעירי יומחציינ כלפי שדרה ואחת מכאן אמר רבי יוחנן יובצלעות גדולות שיש בהן מוח עולא בן זכאי אמר נעקרו ברוב צד אחד נשתברו ברוב שני צדיהן רבי יוחנן אמר ה"בן נעקרו בניו נשתברו ברוב שני צדיהן אמר רב ינעקרה צלע וחוליא עמה טרפה אמרי ליה רב כהנא ורב אסי לרב נעקרה צלע מכאן ומכאן וחוליא קיימת מהו אמר להו גיטטרא קאמריהו והא רב נמי גיטטרא קאמר כי קאמר רב צלע בלא חוליא והא צלע וחוליא מכלל דרב כהנא ורב אסי צלע בלא חוליא אמרי להו גיטטרא קאמריהו והאמר עולא בן זכאי אמר נעקרו ברוב צד אחד נשתברו ברוב שני צדיהן אמר לך התם זה שלא כנגד זה הכא זה כנגד זה והאמר רבי יוחנן ברוב שני צדיהן וברוב שני צדיהן אי אפשר דלא קיימא חד מינייהו זה כנגד זה התם בוכנא בלא אסיתא הכא בוכנא ואסיתא אי הכי היינו דרב לא שמיע להו דרב וליבעו מיניה כדרב סברי ל) ליבעו מיניה חדא דפריש לן תרתי דאי בעינן מיניה חדא אסיתא לן טרפה כל שכן תרתי אי אמר לן כשרה אכתי תרתי קא מיבעיא לן אי הכי השתא נמי דקא בעי מיניה תרתי הניחא אי אמר להו כשרה כל שכן חדא ואי אמר להו טרפה אכתי חדא מיבעיא להו סברי אם כן מירתח קא רתח חדא טרפה תרתי מיבעיא והא קא אמרי ליה ולא רתח כיון דקאמר להו גיטטרא קאמריהו היינו ריתחיה ו) אמר רבה בר רב שילא אמר רב מתנא אמר שמואל נעקרה צלע מעיקרה וגולגולת שנחבסה ברובה ובשר החופה את רוב הכרס ברובה טרפה נעקרה צלע מעיקרה טרפה ורמיניהו כמבה

קטניות אין בהן משום ריסוק אברים בו'. אית ספרים דגרסי כתר הכי חמצי אין צהם משום ריסוק אברים חפצי יש צהם משום ריסוק אברים וכן יא לגרסת הקונטרס משמע דלא הוה בכלל קטניות וי"ל דקטניות מיירי בדברים דקים כמו עדשים ואורז וזוהן: והא רב נמי גיטטרא קאמר. מעיקרה הויה אחי ליה דרב שפיר דלמלא לא יו חשיב גיטטרא אכל כיון דחשיב ההוא דרב כהנא נצלה משום גיטטרא ידיה נמי נצלה היא: א"י הכי היינו דרב. לאו דרב ממש דההיא דרב לאו גיטטרא הוא וידיהו הוה גיטטרא ונצלה אלא כלומר יומרז הוה להו למפשט דהא עדיפא מדרב: סברי מרתח רתח. אכל אי צעו מיניה חדא אפילו אי מכשר בתרתי לא רתח צמה שצאים להחמיר וצסוף פרק שני דזמנים (דף ל:) אין מתיישב כמו כהנא גבי הא דנבי מיניה לוי מרזי כוית למחר צחוק לרזי יהודה מאי:

נעקרה צלע טרפה. פירש צקוטרס אפילו בלא אסיתא ור"ת מפרש עם האסיתא דהא משמע לעיל אלא בלא חוליא ליכא מאן דטריף עד דאיכא רוב ללעות דפריך לרב כהנא ולרב אסי מעולא בר י"ר רבי זכאי ומרזי יוחנן: אילימא

שדרה אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן יובצלעות גדולות שיש בהן מוח עולא בן זכאי אמר נעקרו ברוב צד אחד נשתברו ברוב שני צדיהן רבי יוחנן אמר ה"בן נעקרו בניו נשתברו ברוב שני צדיהן אמר רב ינעקרה צלע וחוליא עמה טרפה אמרי ליה רב כהנא ורב אסי לרב נעקרה צלע מכאן ומכאן וחוליא קיימת מהו אמר להו גיטטרא קאמריהו והא רב נמי גיטטרא קאמר כי קאמר רב צלע בלא חוליא והא צלע וחוליא מכלל דרב כהנא ורב אסי צלע בלא חוליא אמרי להו גיטטרא קאמריהו והאמר עולא בן זכאי אמר נעקרו ברוב צד אחד נשתברו ברוב שני צדיהן אמר לך התם זה שלא כנגד זה הכא זה כנגד זה והאמר רבי יוחנן ברוב שני צדיהן וברוב שני צדיהן אי אפשר דלא קיימא חד מינייהו זה כנגד זה התם בוכנא בלא אסיתא הכא בוכנא ואסיתא אי הכי היינו דרב לא שמיע להו דרב וליבעו מיניה כדרב סברי ל) ליבעו מיניה חדא דפריש לן תרתי דאי בעינן מיניה חדא אסיתא לן טרפה כל שכן תרתי אי אמר לן כשרה אכתי תרתי קא מיבעיא לן אי הכי השתא נמי דקא בעי מיניה תרתי הניחא אי אמר להו כשרה כל שכן חדא ואי אמר להו טרפה אכתי חדא מיבעיא להו סברי אם כן מירתח קא רתח חדא טרפה תרתי מיבעיא והא קא אמרי ליה ולא רתח כיון דקאמר להו גיטטרא קאמריהו היינו ריתחיה ו) אמר רבה בר רב שילא אמר רב מתנא אמר שמואל נעקרה צלע מעיקרה וגולגולת שנחבסה ברובה ובשר החופה את רוב הכרס ברובה טרפה נעקרה צלע מעיקרה טרפה ורמיניהו כמבה

צהמה שנספסה בצלעותיה אהם שואלים הא נצלה נמי היא כדאמר בפ"ק (לעיל דף כה.). והא רב נמי גיטטרא קאמר. דכיון דנעקרו אלע וחוליא עמה הרי אלע שנגדו נשמטת ונפלה וקרי לה רב טרפה: והאי חוליא. והאלע שנגדה מחוברת יפה בחצי חוליא קיימת: מכלל דרב כהנא ורב אסי. אלע מכאן ואלע מכאן וכל החוליא קיימת צעו מיניה דאי אלע וקצת חוליא הא שמעינן ליה דאמר דאפילו בחדא מיטרפא ואינהו צעו תרתי אלא ודאי אלע בלא חוליא קצעו מיניה: ואמר להו. איהו עלה גיטטרא קאמריהו דאפילו נצלה נמי היא צממיה: ו) ואמר עולא וכו'. אלמא רובו צעינן למיטרפא וכל שכן דבחדא לא מקריא נצלה: ולרזי יוחנן. דאמר אף נעקרו לא מיטרפא עד דאיכא רוב שני צדיהן וכי מיעקרו שש מימין ושש משמאל ואפילו אלו ללד הנואר ואלו ללד האליה אי אפשר דלא הוה אמנעית זה כנגד זה ואפילו הכי צעינן רובא וכן מנח"ן ואמנעיתיה של חוליא קיימת אכל השתא דאוקמת דרב אלע וחצי חוליא קאמר ואינהו על כרחך אלע בלא חוליא קצעו ליה וקאמר להו עלה גיטטרא קאמריהו קשיא לן הא דרב אסי ומשיי התם רב כהנא ורב אסי: צופנא ואסיתא. כלומר אלע וקצת חוליא ורבי יוחנן אלע בלא חוליא: אי הכי. דרב כהנא ורב אסי אלע וקצת חוליא אמרי היינו דרב ו) הא ששמעינן ליה דבחדא נמי טריף ומאי מיבעי להו בתרתי: ו) אסיתא. חור שבחוליא שהאלע תחוב בו היינו בחצי חוליא: וליבעו מיניה ו) ו) כדאמר להו ותרתי קצעו מיניה: סברי אם כן מירתח קא רתח. ממהדורי דרב מנינן למפשט מאי דינא דחדא דאי מהדר לן כשרה כל שכן חדא ואי מהדר לן טרפה בלא ריתחא פשטינן מיניה דבחדא סבירא ליה כשרה דאי סבירא ליה בחדא נמי טרפה כי צעינן בתרתי מהדר לן בריתחא למימר השתא בחדא טרפה תרתי מיבעיא לכו אכל אי צעינן מיניה חדא אפילו סבירא ליה בתרתי כשרה לא מהדר לן בריתחא למימר השתא בתרתי כשרה דלא איכפת ליה אי מסיק אדעתין דבתרתי טרפה: והא. צעו מיניה בתרתי וסבירא ליה דבחדא נמי טרפה כדאמר רב לעיל נעקרה אלע וחוליא עמה ואוקימנא חצי חוליא ואפילו הכי לא אהדר להו בריתחא דנפשוט מינה לעקירת חדא: כיון דקאמר להו גיטטרא קאמריהו. צממיה היינו ריתחיה דהכי קאמר להו הא לא איבעי לכו למיבעי נצלה נמי היא אלא בחדא טרפה: מעיקרה. אפילו בלא אסיתא: נחבסה. מינצ"י"ר ולא נפתחה:

כמה

א) צ"ל אפי' לא נעקרו רק ששה טרפה נשחברו אין טרפה וכו'. ב) נראה דל"ל בן זכאי אמר נעקרו ברוב ל"ד אחד כלומר דאיהו טרפה עד שיעקרו ברוב מלד אחד.

